

Izhaja 1. dné
v mesecu in
veljá za vse
leto 2 gl. 40 k.
za pol leta
1 gl. 20 kr.
Po pošti: za
vse leto 2 gl.
60 kr., za pol
leta 1 gl. 30kr.

VERTEC.

Naročnina
naj se naprej
plačuje in
pošilja ured-
ništvu v šent-
peterskem
predmestji
hiš. št. 15 v
Ljubljani.
(Laibach).

Časopis s podobami za slovensko mladost.

Štev. 11.

V Ljubljani 1. novembra 1872.

Leto II.

Blaga hčerka.

(Dalje.)

Nekega dne vidi Katarinka v cerkvi mlado deklico, ki je v stranskej klopi sedela in se jokala in ihtela. Katarinka ni mogla moliti; ves čas je gledala ubogo deklico, ki je jokaje molila. Deklica je bila lepe postave; njena obleka, čeravno že obnošena, kazala je vendar, da se jej je nekdam bolje godilo. Žalost uboge deklice je Katarinko tako ganila, da se oberne k Jeri in jej pošepeta, da hoče po sv. maši ubogo deklico zunaj počakati ter jo za vzrok njene žalosti vprašati.

Ko so že vsi ljudje iz cerkve odšli, in se uboga deklica samo v cerkvi misli, vzdihne prav glasno in pravi: „Moj Bog! poterdi me v svojej svetej veri, in daj mi moč, da v tej strašnej nadlogi ne obupam!“

Katarinka in Jera ste res počakale ubogo deklico zunaj cerkve. Katarinka jo nagovori in pravi: „Preljuba moja, ne zameri, da te vprašam, kaj ti vendar je, da si tako žalostna? Al se ti je kaka nesreča zgodila?“

Deklica postoji, vzdihne in pravi: „Oj, res sem nesrečna! pa kaj si čem, ker mi nihče ne more pomagati.“

„Ne obupaj nad božjo milostjo, ljuba moja!“ reče Katarinka. „Bog je oče zapuščenih sirot. Zaupanje v njegovo pomoč, vdanost v njegovo sveto voljo, molitev in delo, so najboljša zdravila, ki polajšajo vse bolečine; z vero in molitevjo boš lahko vse premagala. Pa dopusti nama, da greve v tvoje stanovanje, morda ti vendar moreve kaj pomagati.“

Tuja deklica jima sramožljivo prikima, in potem gredó vse tri po ozkih ulicah dalje do neke umazane in skorej na pol poderte hiše. Tukaj ju pelje tuja deklica po nekíh starih stopnicah, celó gori pod streho v nizko sobico. V sobi ni bilo razen mize in dveh stolov nobene druge hišne oprave. Stene so bile umazane, okna temna, da se je komaj skozi videlo in tudi po sobi je bilo vse razvlečeno, da se je koj lahko spoznalo, da tuja deklica ne gleda veliko na red in snago, pa da vsa njena nesreča večidel iz pomanjkanja dela izhaja.

Ko si Katarinka revni stan tuje deklice ogleda, nagovori jo potem tako-le: „Ne zameri, preljuba moja! mlada si še in zdrava, ter sklepam, da si gotovo iz pomanjkanja zaslužka prišla v take nadloge. Ako je res takó,

kakor mislim, in če rada delaš, hočem ti jaz dela preskerbeti, s katerim si boš lahko toliko zaslužila, da se boš pošteno preživeti mogla. In ako mi razodeneš vse svoje nadloge in potrebe, hočem tvoj žalostni stan, kolikor mogoče zlajšati, kajti po dobroti mojega dobrega strijca, svojemu bližnjemu tudi z denarji lahko pomagam. Pred vsem pa ti priporočam terdno zupanje v Boga. Terpljenje in bridkosti, s katerimi nas ljubi Bog večkrat obiskuje moramo voljno prenašati; veselje in dobrote s hvaležnim srcem sprejemati in svojemu bližnjemu v potrebi pomagati.“

Z žalostjo jej odverne uboga deklica: „Zeló ti bodem hvaležna neznana dobrotnica, ako mi boš vsaj toliko dela preskerbela, da bom mogla živeti. Tujka sem v tem kraju, brez staršev in prijateljev zapuščena na vsem svetu.“

Katarinka jej obljubi še tisti dan nekoliko dela prinesiti, potem se poslovi in jej na skrivnem potisne, da Jera ni videla, nekoliko denarjev v roko.

Ko Katarinka in Jera odidete, verže nesrečna sirota denarje na mizo, vsede se na stol in milo milo joka. Čez nekaj časa se potolaži in pravi: „Tedaj tako daleč je prišlo z menoj, da moram zdaj od miloščine živeti, in še celó zadovoljna biti, ako mi kdo kaj podeli! Danes je že drugi dan, kar se nisem oteščala, kajti še kruha si nisem kupiti mogla. Obleko in dragotine sem že prodala, in zdaj imam še samo te cunje, ki so na meni; ko se še te potergajo, potem ne vém kaj bo. Kdo bi si bil pač mislil, da bom tako daleč prišla. Rajnka moja mati so mi res večkrat djali: „Molitev nas tolaži v nadlogi,“ — in jaz bi tudi rada molila, pa ne morem, kajti moje serce je prepolno sovraštva, do onih ljudi, ki so krivi moje nesreče.“

Med potjo reče Jera Katarinki: „Zdi se mi, da je ta sirota svoje nesreče sama kriva, ker je ne prenaša z ono poterpežljivostjo in vdanostjo v voljo božjo, kakor nam veva sv. vera.“ — „Ljuba Jera!“ zaverne jo Katarinka, „večkrat ste mi že povedali, da ako hočemo ubogemu kaj pomagati, ne smemo nikoli gledati, ali je svoje nesreče sam kriv ali ne. — Meni se zdi, da je uboga deklica v resnici potrebna, in da so njene nesreče drugi ljudje krivi. Jaz mislim, da je najina dolžnost, da jo rešive iz njenega žalostnega stanja.“ Jera vidši blagi namén, jej obljubi, da jej bode pri tem delu pomagala.

Ta dan je bil za Katarinko zeló dolg. Vsa zamišljena je sedela v svojej sobi in štela ure, kedaj pride popoldne, da bo z Jero zopet k siroti iti mogla.

Ko se približa popoldne in odbije ura, ob katerej se je Katarinka navadno sprehajati hodila, obrne se k materi in pravi: „Ljuba mati, ni tega dolgo, kar ste mi rekli, da vam je treba mnogo bele obleke, in da potrebujete šivilje, da vam jo naredi. Glejte, danes zjutraj sem našla neko siroto, katera mora zarad pomanjkanja dela hudo stradati, pa bi si rada kaj zaslužila. Ako vam je ljubo, dala bom tej siroti nekaj obleke narediti, ker upam, da vam bode vse prav dobro naredila. Iz njene obnaše in njenega govorjenja sem spoznala, da mora nekaj več biti, kakor kaka priprosta deklica.“

Mati dovolijo in Katarinka poveže berž nekoliko tkanine v ruto, ter gre z Jero k zapuščeni siroti.

Ko stopite v sobo, vidite z začudenjem, da je vse lepo pospravljeno in vse orodje v najlepšem redu. Deklica ju prijazno pozdravi in se še posebno Katarinki zahvaljuje za darilo, ki jej ga je zjutraj podelila. Hotle pa ste blagi dobrotnici kaj več o njenem življenji pozvedeti; toda deklica se je varovala, jima kaj več o sebi povedati. Videlo se je, da jima noče vsega zaupati. Po kratkem razgovoru se poslovite in obljubite jo še večkrat obiskati. — Na potu proti domu reče Katarinka: „Pri takih ubožčkah se mora vselej prav varno po viru njih nesreče popraševati, kajti veliko bolj so občutljivi nego tisti, ki od hiše do hiše prosijo. S časoma, ko bode naju bolj poznala, nama bode tudi kaj več povedala.

Minulo je več tednov. Od časa do časa ste Jera in Katarinka siroto obiskovale in jej dela prinašale. S pomočjo teh dveh dobrotnic si je revica kinalu nekaj hišne oprave in toliko obleke naredila, da je mogla svoji obiskovalki prav spodobno sprejeti. Postala je čedalje bolj vesela in zgovorna. Nekega dne nagovori Katarinko in pravi: „Kako ste pač srečna, blaga dobrotnica! Tudi jaz sem bila nekdanj tako srečna, pa spremenilo se mi je vse. Moj oče so mi umerli, ko sem bila komaj dvanajst let stara in eno leto pozneje so šli tudi moja mati za njimi v večnost. Toda zdaj vidim, da me Bog še ni zapustil! Poslal mi je vas, draga moja dobrotnica, katere ne bom nikdar pozabila. Vaše dobro serceme je pripeljalo k pravemu spoznanju, našla sem pot, po kateri upam zopet svojo srečo doseči. Zaupanje v Boga, molitev in delo, to je bilo prvo, kar ste mi nasvečovali in to hočem tudi storiti. Molitev me je pripeljala k spoznanju moje dušne in telesne nesreče; zaupanje v Boga pa me je rešilo obupnosti in pogina. Vi ste mi bili tako rekoč angelj, katerega mi je poslal Bog, ob času, ko sem že skoraj obupovala. Sram me je povedati, kako sem prišla v toliko nesrečo, vendar pa morem reči, da v sredi vseh nevarnosti se vendar nisem nikoli pregrešila, kar se tiče mojega нравnega življenja. Največa tolažba mi je, da sem obljubo, pošteno živeti, katero sem materi na smertnej postelji storila, vselej držala.“ Solzé, ki se jej curkoma vlijó po obrazu, zaprejo jej besedo.

Dobrotnici jo tolažite in ko preneha jokati, reče jej Katarinka: „Bog vé, da ne želim iz radovednosti vedeti tvojega nekdanjega življenja; to lahko poterdi tukaj moja priletna prijateljica. Meni je zadosti, če le morem revežem kaj pomagati. Govorila sem že z materjo o tebi; moja mati bi te radi poznali, zato so mi tudi obljubili, da te bodo obiskali, kakor hitro jim bode mogoče. Ako se boš njim prikupila, gotovo ti bodo prijateljsko pomagali.“

„O kako usmiljena in ljubeznjiva morajo še le mati tako blage hčerke biti!“ reče uboga sirota in globoko vzdihne.

Ko Katarinka in Jera ubogo siroto nekoliko potolažite, se poslovite od nje in jej obljubite, da ju boste zopet kmalu obiskale.

Rozi, tako se je sirota imenovala, bilo je odsihmal veliko lože pri serci. Obžalovala je svojo obupnost in je sklenila, najpred se spraviti z Bogom, potem pa svoje zmote dobrotnicama očitno spoznati. Vzela je tedaj precej po njihovem odhodu molitevno knjižico v roke, in se je ves popoldne pripravljala za spoved. Drugo jutro je vstala prav zgodaj, se je lepo oblekla

in šla v cerkev, da se spové svojih grehov in opravi sveto obhajilo. Potolažena od svojega spovednika in okrepčana po sv. rešnjem Telesu, čutila se je vsa nekako prerajeno, ter je spoznala, da je bil ta dan za njo najsrečnejši v celem njenem življenji. Domu prišedši vsede se zopet k delu, začne pridno delati in premišljuje veliko dobroto božjega usmiljenja.

Čez dva dni potem pride Katarinka z materjo v ravno tisto cerkev, kjer je Roza prvič v gledala. Ko hoče Katarinka po sv. maši materi pokazati podobo matere božje, pred katero je Roza pervikrat našla, v gledate jo zdaj zopet ravno tam klečati in prav serčno moliti. Obe se umaknete nazaj v klop, kjer počakate, da je Roza odmolila in se iz cerkve podala. Potem greste obé za njo. Ko stopite v sobo, je Roza že pri delu. Po prijaznem pozdravu začne Katarinka: „Tukaj ti pripeljem, ljuba Roza, svojo mater, ki so te želeli poznati.“ Tudi mati pozdravijo Rozo in pravijo: „Veseli me, ljuba deklica, da te morem osebno obiskati. Moja hči mi je že večkrat pripovedovala, da si zelo nesrečna sirota; rada bi bila že poprej prišla, pa nisem mogla bolnega strijca samega brez postrežbe pustiti.“

Roza prijazno vstane, poljubi Katarinkinej materi roko in hoče govoriti, pa od velikega veselja ne more besedice spregovoriti. Ko se nekoliko oserči, začne tako-le: „O blaga gospá! Vaša Katarinka je pač dobra hčerka. Ona me je s svojim ljubeznjivim ravnanjem rešila iz velike pogube in me pripeljala k pravemu spoznanji. Le nje mi nikar ne odtegnite in upam, da bodem z božjo pomočjo zopet mogla Bogu služiti. Bog, katerega sem tako malo ljubila, poslal mi je po svojej neskončnej milosti vašo blago hčerko, katera me je rešila od velikega pogubljenja. Spoznala sem svoje pregrehe in sem terdno sklenila se poboljšati. Moje serce čuti mir, katerega dosihdob še ni poznalo. Dolžila sem druge, da so krivi moje velike nesreče, katero sem si pa le sama z nehvaležnostjo nakopala. Moja nečimernost in ošabnost bile ste vzrok moje nesreče. Vam, draga gospá, in vašej blagej hčerki se imam zahvaliti za svoje spreobrnjenje; zatorej vama pa tudi hočem razodeti svoje življenje, da boste potem same lahko sodile, ali sem vašega usmiljenja vredna ali ne. Poslušajte me tedaj: Moj oče so bili oskerbnik v gradu bogatega grofa L . . . , kateri jih je zarad njih zvestobe zelo rad imel. Ko je pa grof umerl, zročila je vdova grofinja mojemu očetu neomejeno pravico oskerbnništva. Ta očetova služba je mene, njihovo edino hčer, že v otročjih letih navdala z napuhom, in ker sem mislila, da sem najlepša deklica, sanjala sem od zlatih gradov. Toda skušnje mi je manjkalo. Starši so res moje slabo nagnjenje berž spoznali in me svarili; toda oče so imeli z drugimi opravili dosti skerbi in me niso mogli vselej posvariti, materi pa sem se znala s pridnostjo tako prikupiti, da so mi večkrat in radi prizanesli. Glejte, tako se je vkoreninila ošabnost v moje mlado serce. Ker sem bila z umom bogato nadarjena in sem se tudi lahko učila, začela sem se pozneje čez svoje součenke povzdigovati in je zaničevati. Revežev in sirot nisem mogla terpeti; mislila sem, da mi je v sramoto, ako se bi ž njimi pečala. Molila sem le takrat, kedar so mi starši ukazali; v cerkev sem sicer rada hodila, pa le zategadelj, da bi me drugi videli in me občudovali. Ko sem

bila dvanajst let stara, mi umerjejo oče. Žalovala sem za njimi, pa ne toliko iz ljubezni, ampak le zato, ker sem se bala, da bi me ljudje drugače ne spoštovali.

Grofinja je iz hvaležnosti do mojega rajnekega očeta materi dober užitek izgovorila in jim obljubila po njihovej smrti tudi še za mé skerbeti. Vidši, da se mi po očetovi smrti ravno tako dobro godi kakor poprej, sem svojega očeta tudi kmalu pozabila. Čez eno leto potem mi tudi mati zbolé in umerjejo. Na smertnej postelji me še pokličejo k sebi, blagoslové me in ljubeznjivo opominjajo, da naj opustim gerdo ošabnost in naj živim lepo ponižno in pobožno. Priporočili so mi, da naj grofinjo, katera bo zanaprej po materno za mé skrbela, rada ubogam, po otročje jo ljubim in se jej hvaležno skazujem. Njih zadnje besede pa so bile: „Služi Bogu s čistim srcem in neomadežvano vestjo, in priporočaj se večkrat materi božjej, ker ona je najboljša mati zapuščenih sirot, in te ne bo zapustila, ako se boš po njenem zgledu ravnala.“ Obljubila sem jim sicer, da se bom po njih besedah ravnala, al žalibog, držala nisem svoje obljube.

Po smrti matere me vzame grofinja k sebi. Imela je edino hči, ki je bila omožena v mestu. Vzrejevala me je grofinja kot svojega lastnega otroka; serčno me je ljubila in tudi svojim poslom zaukazala, da me imajo spoštovati. V tolikej sreči sem pa kmalu svojo rajnko mater pozabila; moj napuh, ki se je po maternej smrti nekoliko polegel, vzdignil se je zdaj še huje nego poprej.

Grofinja je po létu v gradu stanovala, po zimi se je pa vselej v mesto preselila. S posli je bila jako prijazna in prizanesljiva, pa jih je tudi dobro plačevala; zato je pa tudi zahtevala, da so bili zvesti, lepovedni in pobožni; kdorkoli se ni ravnal po njenej volji, moral je službo zapustiti. Ona sama je bila pobožna gospá in je rada hodila v cerkev. Jutranjo in večerno molitev je vselej z družino skupej molila. Zvečer sem jej morala vselej iz kake podučne knjige kaj lepega naprej brati.

Rada je grofinja tudi vbogajme dajala. Tudi mene je učila usmiljenja do revnih in nadložnih ljudi, ter mi je v to sverho vsak teden nekoliko novcev dala, da je razdelim med reveže. Toda težega opravila za mé ni bilo, nego revežem pomagati, kajti še celó govoriti z reveži sem se sramovala. Zategadelj sem se pa tudi, če sem le mogla odtegnila delu usmiljenja in ga izročila kakej dekli.

Grofinja se je prav prosto nosila in to je želela tudi od mene. Večkrat, kedar sem hotla kako lepšo obleko vzeti, rekla mi je: „Najlepši kinč za žensko mladost je pobožno in bogaboječe serce. Deklica, katera si v dragej obleki časti išče, je že na poti v pogubljenje.“ Takim, ki so jej rekli, da se za svoj stan preprosto nosi, odgovorila je: „Vse kar koli imam, posojilo je od Boga; s čim se tedaj hočem ponašati?“ To se vé, da tako ponižno in priprosto življenje mojemu sercu, ki je hrepenelo po časti in slavi, ni bilo všeč. Zdelo se mi je, da sem pri svojih starših imela več prostosti, kakor je imam pri grofinji.“

(Konec prihodnjič.)

Otroci, ubogajte svoje starše!

(Spisal Lj. T.)

Frakeljnov Jurče je bil vse poprej nego ubogljiv. Če so mu oče kaj storiti rekli, ali ga mati kaj prosili, vselej je dolgo časa poprej premišljeval, ali bi storil, ali ne. Se vé, da so ga oče večkrat svarili in djali: „Jurče, kdor ne uboga, ni od Boga, in česar se mlad privadiš, se tudi v starosti ne bodeš odvaditi mogel,“ ali vse to je Jurčeta le kaj malo ganilo. Sklenil je sicer večkrat, da bo očeta ubogal in tudi vse storil, kar mu bodo mati rekli, ali vse to si je le mislil; koje pa bilo treba ubogljivost djansko pokazati, bil je Jurče le stari Jurče. — Znabiti, dabi bil Jurče ves drugačen, ako bi ne bil k Šterlinovemu Matevžu tako rad in pogostoma zahajal.

Šterlinov Matevž je bil pa še bolj poreden nego Frakeljnov Jurče. Očeta še poznal ni, le mater je še imel, ki je pa reva v velikem poslu, s katerim je sebi in Matevžku potrebni vsakdanji kruh služila, le malo na-nj paziti mogla. Kjerkoli se je v vasi kaj napačnega pripetilo, vselej je bil le Šterlinov Matevž kriv. Če je kdo kakošno steno počečkal, kupe sena po travnikih razmetal, konju rep izpodrezal, plot raztergal, v ključalnice kline zabil, vaške pse razdražil, kamenje na drevesa metal ali kako drugače zabavljaj, nihče drugi, le Šterlinov Matevž je bil kriv. Šolo je že davno na klin obesil. Sicer se je za silo brati in svoje imé zapisati naučil, ali vse druge potrebne reči, katere dobri otroci v šoli z veseljem poslušajo, bile so Matevžu kinežke zastavice, o katerih se mu še sanjalo ni. In vendar je Šterlinov Matevž bil najljubši tovariš Frakeljnovega Jurčeta.

Otroci! po družbi se ljudje poznajo. Naroden pregovor pravi: „Povej mi, s kom se družiš, pa ti bodem povedal, kakošen si.“

Jurče je bil še le nekaj mesecev čez 7 let star. Bil je ravno na razkrižji med dobrim in slabim življenjem. Dobri oče so mu kazali pot v srečno, a neskušeni Matevž v nesrečno prihodnost.

Človeška narava je bolj k slabemu nego k dobremu nagnjena. Človek večidel z veseljem nastopi nesrečno pot in še le potem, ko že prav daleč zabrede, odprejo se mu oči, s požalovanjem in obupom verne se potem zopet na pravo stezo, ki pelje k sreči, — ali — oh — da ni tolikokrat prepozno!

Mlado serce je kakor vosek, kjerkoli ga primeš, pozna se; iz njega lahko narediš krepost in slabost. Kdor ima še mlado serce, naj si dobro te besede va-nj vtisne.

Jurče se vé, da na vse to ni nič mislil. Njemu je bil le Šterlinov Matevž pred očmi. Toda njegov oče niso mnogo noči spali. Večkrat so djali: „Vse rajše zgubim, dà še celó umerjem rajše, kakor da bi videl svojega Jurčeta hoditi po krivem potu življenja!

Oče so jokali, Jurče jih ni slišal. Jurče je terdno spal in sanjal o Matevžu. O, kako britke so očetove solzé in kako hudo ranijo sercé!

*

Nekega dne Jurčeta že na vse zgodaj ni bilo nikjer videti. Vse praševanje je bilo zastonj. Lipnikova Marjetica je djala, da ga je že ob

šestej uri zjutraj videla s Šterlinovim Matevžem proti gozdu Zeleniku mahati, a stari Poradel je pa terdil, da ga je sicer tudi z Matevžem vidil, ali da sta žvižgaje čez Terčkov vinograd v Bèzgovno dolino šla.

Skerb in jeza Jurčetovega očeta se ne dá popisati. Mati so ga sicer tolažili in djali: „Ko bosta lačna, bosta že prišla domu,“ ali te besede skerbnega očeta niso potolažile.

„Naš sinko je čedalje slabejši,“ rekli so, „in nazadnje še mi dva doživiva, da ga bodo po sodnijah vlekli.“

Berž ko so od dela vstali, pohité do vdove Šterlinovke, da jo za svojega Jurčeta na odgovor pokličejo.

„Vi ste vsega tega kriva,“ povzamejo ostro, „ko bi na svojega poredneža le količkaj bolj pazili, bi moj Jurče ne bil tak. Vaš sin vas bode še danes ali jutri sam preklinjal . . .“

Šterlinovka se pa tudi zdaj ni veliko brigala za svojega Matevža. Rekla je, da je že večkrat ves dan v gozdu ostal, pa da je zvečer vselej zopet zdrav in vesel domu prišel.

„Le ne skerbite preveč,“ poreče skerb-nemu Frakeljnu, „i kdo bi vendar na vsako stopinjo svojih otrok gledal in pazil, vsaj bi potem takem nič drugega delati ne smel. Če bo pa danes ali jutri kruha stradal,

sam si bo krič, od mene dobiva dovolj dobrih nauk.“

S temi besedami se Šterlinovka oberne od svojega soseda.

„Dokler je drevo še mlado, dá se pregibati,“ reče stari Frakelj, „in če svojih otrok že zdaj k dobremu ne nagiblujemo in jih ne izgladimo dobro, bode potem prepozno. Jaz, dokler sem živ, ne bodem sam svojemu otroku nesreče koval. Po mojej smerti naj bode kakoršen hoče, ali dokler v meni očetovsko sercé bije, ne sme biti poreden.“

Te besede so menda tudi Šterlinovko nekoliko ganile, ker je potem ves dan, kar sicer ni bila njena navada, svojega Matevža po vasi iskala in sosede za-nj popraševala, toda — zastonj.

Velika brezovka je danes pervipot stala v kotu pri Šterlinovkinej postelji.

Jurče in Matevž sta bila zares že zgodaj zjutraj od doma odrinila. Že več dni poprej sta se pogovarjala o tičjih gnjezdih in Matevž je pripovedoval da vé za prav veliko lastovičino gnjezdo v „spodnjem gozdu,“ ki je pa dobro uro hodá od doma. Jurče si ni dal dvakrat reči. Veselje, da bo šel z Matevžem v „spodnji gozd,“ mu celo noč ni dalo spati. Vso noč so mu lastovice v sanjah nad glavo letele.

Ko sta se oba iz doma podala, brez da bi ju kdo opazil, odrineta jo naravnost proti „spodnjemu gozdu“ na lastovičin lov.

Žvižgaje jo mahata čez polje, njive in vinograde. Čez pol ure ozreta

se nazaj in o domačej vasí ni bilo več niti duha niti sluha, le gosta megla, kakor da bi se dotikala na bregovih visokih oblakov, bila je za njima.

„Tam le imava še priti v Mlakarjevo dolino, potem v Goslarjev log in Prelesnikov vinograd, pa sva v „spodnjem gozdu“ reče Matevž in se od veselja nekoliko kratov pred Jurčetom zasuče.

Jurčetu je bila vsa ta pot popolnoma neznana. V svojem kratkem življenji ni bil še veliko čez 100 korakov daleč od rojstne vasí. Le v kleti, ki pravijo, da je dobre četert ure od vasí, bil je dvakrat z očetom. Tiho je poslušal Matevža in djal bi, da je bil že truden, kajti le prav počasi je korčil za brihtnim Matevžem.

„Ko bi si bila vsaj nekoliko koščekov kruha vzela seboj,“ reče z žalostnim glasom Jurče in globoko vzdihne.

Matevž ga pogleda od pete do glave in reče: „Nò, ti si mi pravi junak. Ni mogoče, da si že lačen. Jaz sinoči nisem prav ničesar večerjal, pa še nisem lačen. Vendar sem si pa vzel seboj kos kruha in nekoliko drobtinic sira, ali vse to, dragi moj Jurče, vse to je za gospoda Matevža, a ti moj naboré, če si lačen, poiskati si bodeš moral v „spodnjem gozdu“ jagod ali malin, ako jih so namreč kače še kaj pustile, ali si pa boš moral usta s pestjo zamašiti.“

Jurče milo pogleda svojega hudobnega tovariša, kakor bi njegovim besedam ne hotel verjeti.

Ali Matevž je bil že skozi in skozi pokvarjen. Za-nj je bilo veselje, ako bo Jurče lačen njega sitega gledal.

„Človek mora zmiraj za življenje skerbeti,“ reče Matevž, „jaz sem že sinoči vse omare pregledal, pa razun teh drobtinic sira in malo kruha ravno včeraj nisem ničesar drugega najti mogel. Ti si pa zares pravi bedak; v vašej omari je tudi suhih klobas — to jaz prav dobro vém — zdaj pa le bodi lačen, drugopot bodeš že pametnej!“

Na vse te slabe nauke je Jurče le molčé za Matevžem taval.

Prišedši v gozd se najpoprej vsedeta. Matevž privleče iz žepa svoj kruh in sir, ter jame smeja se jesti.

Jurče se na trebuh vleže in z nogami po zemlji tolče.

Ko Matevž svoje brešnjo sné, vstane, ter jo prav hitro v gosti boršt odmaha. Tudi Jurče vstane in gre počasi za njim, ali pri serci bilo mu je nekako čudno, čisto nenavadno.

Nekoliko ur poredoma je Matevž ubogega Jurčeta po temnem gozdu prepeljeval, brez da bi Jurče védel, kam bosta prišla in kaj bosta začela. Od obljubljenih gnjezd, tičev, jagod itd., ni bilo niti duha niti sluha. Matevž zdaj o vsem tem še besedice ne omeni.

Prideta do kraja, kjer je bil širok hrast posekan, ter je steblo gladko kakor miza stalo v gozdu. Tu pravi Matevž Jurčetu, da se naj vsede in ga nekoliko časa počaka, on bo le enmalo v stran skočil in za neko gnjezdo pogledal, prišel bo pa koj zopet nazaj; za to gnjezdo namreč ne sme védeti nobena živa duša, tudi Jurče ne.

Jurče se vsede, Matevž pa jo naglo naprej v temni gozd odrine.

Truden in vspehan od daljne hoje revni Jurče poleg posekanega hrasta kmalu zaspí. Ko se probudi, bilo je soluce že visoko na nebu, gotovo je v domačej vasi že poldne odzvonilo.

Lačen je bil in žejen. „O, zakaj sem vendar neporednega Matevža ubogal, zakaj nisem pri svojem dobrem očetu doma ostal? In pa še celó danes, ko imajo doma ajdove žgance s sladkim mlekom!“

Tako je premišljeval Jurče pri praznej hrastovej mizi v temnem gozdu. „In če nazadnje Matevža še celó nazaj ne bo!“ — pade mu zdaj v glavo, — „i kaj bom neki potem začel, kako bom domu prišel?“

Jurče se v tej svojej misli tudi ni zmotil. Matevža res ni bilo več nazaj. Jurčetovo vpitje, zvižganje in klicanje po Matevžu je le od debelih hrastov in bukev po gozdu odmevalo. Ni je bilo žive duše, ki bi bila slišala Jurčetovo zdihovanje. Žalosten vstane in tava simtertje po gozdu, mislé, da bo vendar kje kako domačo hišo zagledal. Ali vse zastonj; čim dalje je Jurče hodil, toliko temnejše je bilo v gozdu.

Čez nekaj časa vgléda pred seboj mali griček, na katerem je bila neka stara, a vendar še dobro ohranjena podertina.

Tukaj gori se zdaj poda, pa tudi tukaj ne najde žive duše. Vsede se v kot na kameneno ploščo in premišljuje, kaj mu je zdaj storiti.

„Kaj bo vendar z menoj, če bom moral tukaj prenočiti? Kje bom našel mehko posteljico, svojega dobrega ateja in svojo dobro mamico? In pa še ta lakota! O, kako mi kruli po trebuhu! Pač je strašno biti lačnemu, in ne imeti niti najmanjega koščeka kruha, niti kozarca bistre studenčnice!“ Tako vzdihuje in joka Jurče.

Vsega tega bi ne bilo, ko bi bil Jurče ubogljiv, in bi bil poslušal svoje skerbne starše.

Ves popoldne sedi Jurče v kotu pri starej podertini, katere dosihmal še nikoli ni videl. Solnce je že pojemalo, — „oh — kaj bo vendar, kam bom šel?“ joka Jurče in še rute nima, da bi si solze obrisal.

„Nikoli, nikoli ne bodem več malopridnega Matevža poslušal, le svoje ljube starše hočem ubogati.“ — to je bil resni sklep, ki se je v teh bridkih trenutkih v Jurčetovem sercu porodil.

Bil je truden in od slabine ves zaspan. In glej, — ravno ko misli zaspati, sliši neko šumljanje, in predno se je mogel ozreti, prideta dva psička k njemu, kakor bi ga hotla prositi, da ju reši. — Bila sta psička soseda Motikarja, našemu

Jurčetu prav dobro znana. — Motikar je pobiral grajski žir v gozdu. Berž ko ne, sta se mu psička zgubila in enako Jurčetu tavalala po temnem gozdu, dokler sta nehoté prišla do starega zidovja, pri katerem vgladata vzdihajočega in zaspanega Jurčeta.

Jurčetu je bilo precej laglje pri serci, čeravno se ni mogel nadejati, da bi mu bila psička kaj pomagati mogla.

Ali zdaj, — glejte si drugo veselje za našega Jurčeta!

Slišalo se je glasno zvižganje in klicanje po psičkih. Bil je Motikarjev glas, ki je svoja psička po gozdu sklicaval in iskal.

Na ves glas zavpije zdaj Jurče, kolikor je le mogel na svoja mlada persa: „Tukaj smo, tukaj — sosod, jaz in vaša psička.“

Precej dolgo je trajalo, da je Motikar do zidovja primahal. Jurče je moral poprej vsaj petnajstkrat svoje poprejšne besede z vsem glasom ponoviti.

Motikar prišedši k zidu, se ne malo začudi, ko Frakeljnovega Jurčeta kot varha svojih psičkov zagleda. Mislé, da ju je Jurče seboj odvabil, jame ga ostro oštevatí.

Jurče zdaj vse odkritoserčno pové, kako ga je Šterlinov Matevž izvodil, kako je ves dan tukaj pri tem zidu dolgčas prodajal, ker ni znal iz gozda domu priti.

„Tedaj sta te moja psička znabiti smerti rešila“ povzame Motikar. „Glej, ljubi moj Jurče, kako Bog neubogljive otroke kaznuje. Ti imaš gotovo dobre starše, le pojdi z menoj domu, prosi za odpuščenje in obljubi, da ne bodeš več Šterlinovega Matevža poslušal.“

Jurče obljubi to storiti in gre ves zamišljen za sosedom Motikarjem.

Prišedši do kraja, kjer je Motikar nabrani žir shranil, privleče sosod iz starega jerbasa košček pogače, ter jo dá Jurčetu, ki jo je, se vé da, z največo slastjo jedel.

Ravno je pri domačej cerkvi „zdravo Marijo“ odzvonilo, ko pride Jurče z Motikarjem in z njegovima psičkoma domu.

Doma so oče in mati pri večerji ravno žlico na mizo položili ko stopi Motikar z Jurčetom v hišo in celo dogodbo pové.

Jurče je ves čas le tiho v kotu stal in radovedno čakal, kaj bodo oče rekli.

Videlo se mu je na prepadenem obrazu, da bo ves drugačen, da ga je skušnja naučila ubogljivosti.

Oče na vso dogodbo kar besedice ne spregovoré, temveč se dela po-primejo kakor da bi Jurčeta še videli ne bili.

Mati odidejo tudi iz sobe, brez da Jurčeta pogledajo. Meta odnese prazno skledo iz hiše in tako je bil celi prizor, na katerega je Jurče bil tako radoveden, pri kraju.

V stiski in nadlogi človek pameten postane. Tako je bilo tudi pri Jurčetu. Ves skesan se verže na kolena pred očeta in mater in — joka. Solzé mu ne pusté drugega izgovoriti nego: „Oče, mati, vsaj bom ubogal.“

Prijazen pogled očetov bil je znamenje, da so Jurčetove besede očeta v serce ganile. Tudi mati pridejo k Jurčetu in jokajo.

„Zdaj vidim“ pravijo oče, „da boš ves drugačen; tedaj vstani in bodi zanaprej dober in ubogljiv, pa tudi vedno zaupaj v Boga, ki te je na tako čudni način smerti rešil.“

Oče in mati poljubita Jurčeta, ki je pozneje v maternem naročju sladko zaspal. — Drugo jutro je dobil Jurče v svojo kavo več sladkorja nego drugokrat — Bilo je Jurčetu, kakor da je na novo oživiljen. Bil je ves drugačen. Ubogal je svoje starše na vsaki mig. Bil je v šoli prvi, sploh je bil vzor vsem drugim vaškim otrokom.

A Šterlinov Matevž? Priklatil se je še le čez dva dni domu. Mati so ga sicer pozdravili z brezovko, ali potem ga zopet ni bilo tri dni domu. Pozneje je v bližnji reki, kamor se je sam kopat hodil, žalostno utonil. Cela vas je djala: „Prav je za njega; bil bi tako nesrečen človek.“ — Otroci! bodite ubogljivi!

V r e m e j e p r a v .

Nikdo ne more vsem ljudem prav storiti; kar se enemu dopade, drugemu ni všeč. Dà, še celó Bog ne naredi vsakemu vse po volji, ter pošlje zdaj gerdo zdaj lepo vreme, brez da bi koga vprašal, ali mu je vreme po godu ali ne. In človek, ki s svojo kratko pametjo ne razumé božjih sklepov, prederzne se višepot grajati Bogá, da ne dela prav, ter se večkrat huđuje in godernja nad kakim dežjem ali gerdim vremenom. — Kako napačna je taka nejevolja, uči nas sledeča povest, ki je skozi in skozi resnična. Pripovedoval mi jo je starček, ki je bil sam priča temu, kar vam bodem tukaj povedal.

„Imel sem očeta,“ tako mi je pripovedoval starček, „ki mi ga je pa Bog že davno vzel k sebi v nebesa. Imeli so to navado, Bog jim daj dobro, da so besede „vreme je prav“ imeli pri vsakej priložnosti na jeziku. Kedar koli so srečali kakega znanca, bile so njih prve besede: „Vreme je prav!“ Dà, še celó v druge pogovore vpletali so večkrat besede „vreme je prav,“ brez da bi hotli. In kakor ljudje sploh svojo molitev končajo, ter besedico „amen“ na koncu pristavljajo, tako so tudi moj rajnki oče vsak govor končali z besedami: „Vreme je prav!“ Vsi ljudje v soseski, ki mojega rajnkega očeta po imenu ali osebi niso poznali, po njihovih navadnih besedah spoznali so ga berž.

Nekega dné moj oče zbolijo in umerjejo. Sosedje pridejo, merliča umijejo, preoblečejo in po navadi na mertvaški oder položé. Rajnki moj oče so bili dober človek, posebno do revežev in ubožnih ljudi. Zato je pa tudi veliko ljudi prišlo na večer rajnkega obiskat in za njegovo dušo molit. Ležali so oče že dva dni na mertvaškem odru in prišel je že čas, da bi se truplo pokopalo v blagoslovljeno zemljo. Ali glej! padel je čez noč jako debel sneg in snežilo je še zmiraj tako hudo, da človek človeka ni videl, če sta si le malo bila narazen. Bilo je tedaj nemogoče spraviti merliča v takem vremenu na pokopališče, ki je bilo precej daleč od naše hiše. Hočeš, nočeš, — pripravljene pogrebci so morali čakati na boljše in pripravniše

vreme. Nekateri so se jezili in to še posebno zategadelj, ker so rajniki oče v svojem življenju tako radi hvalili tudi gerdo in najspornejše vreme. „Kaj bi pač rajniki zdaj rekli k takemu gerdemu vremenu,“ djali so drug drugemu, „ako bi mogli govoriti in bi videli kako sneži na vse pretege? Takega vremena bi pač ne mogli hvaliti.“ — In glej! grôza in strah prešine okrog stoječe, ko vidijo, da se rajniki moj oče začno gibati, se po konci vsedejo, gledajo z debelimi očmi okrog sebe in reko: „Vreme je prav!“ — Bili so namreč le na videz mertvi; kerč jih je držal tako, da se niso mogli niti ganiti niti govoriti, pa tudi nobenega drugega znamenja življenja pokazati. Neugodno vreme jih je rešilo gotove in strašne smerti; pri lepem vremenu bili bi gotovo živi pokopani.

Nikdar tedaj ne smemo godernjati čez naredbe božje. Bog že vé, kaj je prav, če tudi mi ne moremo s svojo slabo pametjo berž vsega razumeti.

J. Petermann.

Zdihljeji po domovini.

Si osoda me nemila
Pripeljala v tuji kraj;
Kje je ljuba domovina?
Kdaj prišel bom spet nazaj?

Po gorovji, po ravnjavah
Iščem ceste njene sled;
Tujce prašam po daljavah,
Kdaj nazaj, da pridem spet?

Mične pesmi in premile
Tuge moje ne zvedré,
Skušnje britke, sile hude
Tarejo in sklé sercé.

Up pa vendar mi ne mine,
Videl enkrat bodem še
Lepe kraje domovine,
Kras in kinč Slovenije!

P. Gros.

T i h a d e ž e l a .

Ali véste, mladi moji bralci in bralke, kako se zove ta dežela po svojem pravem imenu? Ali veste kje leži in koliko ima prebivalcev? Ali vam je znano, kaka je tam zemlja in kake živali se v tej deželici nahajajo? Že vidim, da ne uganete nobenega teh mojih vprašanj. Hočem vam tedaj jaz sam na kratko opisati to deželico in vam nazadnje povedati tudi njeno pravo ime. Pazljivo me tedaj poslušajte!

Majlna in mirna je ta dežela, ležeča pod polnočnim pasom. Z ene strani se naslanja na večer našega življenja; proti vzhodu pa mejí na neko lepšo, srečnejšo, nam neznano deželo. Število njenih prebivalcev, dasiravno že precej veliko, vendar še dan na dan močno narašča. Zemlja te dežele je merzla in trohljiva; večidel se vzdigujejo tam nizki hribei, med katerimi se odpira sim ter tje tudi kaka ozka dolina, ki je ravno zadosti prostorna, da sprejme opešanega in trudnega popotnika v svoje tiho zavetje.

Zrak v tej deželi je hladen, merzli vetrovi pogostoma brijejo, imenujejo se „vzdihljeji.“ Rosa in britke solzé zemljo večkrat namakajo. Verh

vsega tega je zemlja še zelo nerodovitna in uboga, pa tudi ne krije v svojih notranjih prostorih nikakoršne koristne rude. Tudi živali ta zemlja prav malo redi; tù najdeš le groznega červa ali pa kakega otožnega črička. Prebivalci te dežele so nekako posebno ljudstvo. Ni jih drugega nego kost; mutasti so vsi, a vendar iz globoke svoje domovine dihajo pomenljive besede. Mest in trgov si ne zidajo, ampak vsak prebiva le v ozkej lesenej bajtici. Nimajo ne kralja ne cesarja med seboj; vsi so si popolnoma enaki. Vsi uživajo enako svobodo in enake pravice. Med njimi kraljuje najlepši mir. Nekateri prebivajo že dolgo časa v tej tihej deželi in morebiti tudi še dolgo bodo. Toda enkrat zasije tudi njim solnce, zbudili se bodo, ter pojdejo iz tihe dežele v lepšo in boljšo domovino. — Tudi ti, dragi bralec, ki zdaj te verstice bereš, preselil se bodeš enkrat v to neznano deželo, — morebiti da čas selitve ni več daleč; skerbi le, da srečno tje pripotuješ. — Zastava te družbe je: križ. — Dežela pa se imenuje: p o k o p a l i š č e.

A. Jurinec, mladenič.

Skopuh in pijanec.

Šla sta skopuh in pijanec v mesto. Pijanec je imel nov lep plašč, ki mu je pa med potjo delal veliko sitnosti. Bil je namreč zelo težak, a solnce je pripekalo, da je bilo joj! Pijanec reče skopuhu: „Priatelj! huda žeja me tare, posodi mi goldinar, da si kupim piti v bližnjem mestu.“ Toda skopuh pijancu ne upa. Pijanec ga še enkrat poprosi in reče: „Nò, pa vzemi plašč v zastavo; če ti goldinarja ne povernem, obderžiš lahko plašč, ki je gotovo več vreden, nego ubogi goldinar. S tem je skopuh zadovoljen, ki je že dolgo obračal svoje oči po lepem plašču, in hitro privleče iz žepa nekaj bankovcev ter podá enega pijancu. Pijanec vzame goldinar in prav prijazno ogerne svoj plašč skopuhu okrog pleč. Tako potujeta dalje, zadovoljna in vesela, ter kmalu prideta do mesta. Pijanec zdaj postoji, oberne se k svojemu tovaršu, ponudi mu bankovec nazaj in reče: „Jaz sem stvar nekoliko bolj prevdaril. Denar, ki si mi ga dal, bil bi hitro zapit in Bog védi, ali bi ti ga še kedaj verniti mogel! Vzemi torej svoje in daj mi moje. Tukaj je dobra voda, za katero mi ni treba denarjev.“ Skopuhu ne ostane drugega, nego da mora plašč nazaj dati, katerega je moral pijancu nositi tako daleč in v tako hudej vročini. Pijanec pa se je prav debelo smejal v pest, da je skopuha tako dobro za nos zvodil.

J. Petermann.

T e r t a .

Minula bo zima in mraz siloviti,	Čimú bi pač britkih solzic ne točila?
Prikazal se vigradi solnčni bo čas,	Je veter jesenski jej listje obral,
Bo terta ovila se — jela roditi; —	In zima nemila sestrice vmorila,
In slavček prepeval p d njo bo na glas.	Gorjanec obrezal in v ognji sežgal.

Minula bo zima in mraz siloviti,
Prikazal se vigradi solnčni bo čas,
Bo terta ovila se — jela roditi; —
In slavček prepeval p d njo bo na glas.

P. Gros.

Pririodopisno-natoroznansko polje.

Brina.

Otroci! kedar hodite po suhih nerodovitnih pustinah, koder ne raste drugega nego še kaka breza in simtertje še kak krevljasti bor, ki se pa v takej zemlji tudi menda ne počutita prav dobro, kajti vidi se jima, da ostaneta bolj pritličasta ali nizka ter sta bolj kakemu germu nego drevju podobna, po takih krajih videli boste skorej povsod pritlično brino (*Juniperus communis*), ki ima mesto listov jako špičasto iglovje višnjeve barve in vedno le po tri skupaj. Brina se po nerodovitnih pustih krajih veliko bolje počuti, nego breza in bor. Iz plodne mačice naredi se drobna jagoda, ki je od začetka zelena in še le pozneje postane črnkasta in višnjevo slivasta. Da je brina za kadilo in da se iz brinovih jagodic kuha prav dober brinovec, to vam je menda že znano. Vedeti pa tudi morate, da se iz brinovega lesa narejajo različni strugarski izdelki. Pa to še ni vse; tudi našim sladkosnedom služi brina.

Slišali ste že gotovo od tice brinovke, katera najraje pobira brinove jagode, pa katerih zadobi njeno meso nek poseben dober okus. Zato pa brinovke tičarji lové in je prodajajo sladkosnednim ljudem, ki je prav dobro plačujejo. Nò, ko bi ti ljudjé poznali pesem te vesele pevke in ko bi le enkrat videli, kako veselo skakljajo z veje na vejo in kako pametno gledajo njih temne oči, znabiti bi izgubili željo po majhnem koščeku mesa, ki jim ga daje tica brinovka, in bi je ne podili iz brinovih germov, po katerih si išče južine. — Imamo pa tudi še neki drugi brinov germ, ki se imenuje virginijska brina. Ta brina ima prijetno dišeč les, v katerega vdeldjujejo svinčnike.

Smereka.

Smereka (*Abies excélsa*) je pri nas najvišje drevo; vzraste do 120 čevljev visoko in ima deblo, ki je dva do pet čevljev debelo. Tako debela drevesa so pa pri nas redka prikazen, ker se smereke večidel že poprej posečejo. Smerekove korenine ne segajo globoko v zemljo, pa se tudi ne razprostirajo tako na široko, kakor pri hrastovem in bukovem drevju; zató pa tudi vetrovi smereko lože poderó. Deblo je valjasto in ravno; skorja je pusta in hrapava. Veje delajo piramido; listi so iglasti in zmiraj zeleni. Cveti so malo po-

menljivi; seme je v češarkih. Smereka je jako koristno drevo; daje nam dober zidarski les, pa tudi derva za kurjavo. Iz sémena se nareja olje. Sôk se na zraku sterdi; ljudje ga nabirajo in kuhajo smolo iz njega. Smolo rabijo čevljarji in sodarji, pa tudi pri velikih ladijah se rabi smola. Iz skorje delajo čreslo, katero rabijo strojarji, da kože vstrojijo.

T.

Razne stvari.

Drobtine.

(Število prebivalcev nekaterih bolj znamenitih mest.) Dunaj ima prebivalcev 850.000; Pešta-Budim 265.000; Praga na Češkem 170.000; Levov v Galiciji 88.000; Gradec 85.000; Terst 120.000; Ljubljana 26 000; Calovec 17.000; Maribor 13.000; Gorica 17.000; Berna na Moravskem 75.000; Zagreb 20.000; Rekla 15.000.

(Avstrijsko-ogerska država) šteje 35.943,592 prebivalcev.

(Rosa.) Soparji ki se proti večeru iz zemlje k višku vzdigujejo, padejo po noči zopet nazaj na zemljo in se na listih trave in drugih rastlin v kapljice združijo. To prikazen v naravi imenujemo rosa.

(Slana.) Ako po zimi vsled hudega mraza rosa zmerzna, imenujemo jo slana. Slana tedaj ni nič drugega nego zmerznjena rosa.

Kratkočasnice.

* „Zakajso tvoji vóli tako lepo pitani, dasiravno jim pokladaš le suho slamo?“ vpraša kmet svojega soseda. „I to je lahko“, odgovori sosed, „napravil sem vsakeemu vólu zelena očalá, kakor je nosijo nekateri meščani, in tako se mojim vólom suha slama zelena zdí in prav radi jo jedó.“

* Voznik zgubi po nevedoma sodček žganja z voza. Ko zapazi, da sodčeka ni, verne se nazaj, da bi ga poiskal. Pervega človeka, ki ga sreča na cesti, popraša ali ni najdel njegovega sodčka z žganjem. „Neumnež“ odgovori mu ta, „ko bi jaz sodček z žganjem najdel, bi ti na enej strani ceste videl prazen sodček, a na drugej strani pa mene pijanega v grabnu ležati.“

Vodena kapljica.

Kapljica na zemljo pade,
Da oživlja nam livade;
Da oživlja vse cvetice
In napaja drobne tice.
Ribe gibéne razvedruje
Hladne vire pomnožuje;
Žejo mora nam gasiti
Tud' kolesa krog goniti.
Zvira tam v visokej gori —
Nosi ladije na morji.
Kje železnica bi bila
Čeb' jo para ne gonila!

P. Gros.

Pametnice.

* Kar se ubogajme oberne, to nam stokrat Bog poverne.

* Ubogim podeljeno, Bogú je posojeno.

* Bog rad njemu srečo dá, kdor je usmiljen'ga sercá.

* Kaj pomaga vsa oprava, ako je neumna glava.

* Česar se človek v mladosti zuci, to ga pogosto na starost redi.

* Že lice večkrat govori, kar serce misli in želi.

Zastavice.

1) Trije so, ki eden brez drugega biti ne morejo; kedar so pa skupaj, vjeda eden izmed njih druga dva takó, da oba konča in slednjíc še samega sebe. Kdo so ti trije?

2) Ni živo, pa vendar pokaže, kedar mu kdo ukaže. Kaj je to?

3) Pišem pa nisem peró; brijem pa nisem britev; pometam in nisem metla. Kdo sem?

4) Kje ajda zmiraj najlepše kaže?

5) Štiri bratje so, ki vedno tečejo eden za drugim in se vendar nikdar ne vjamejo. Kako se imenujejo?

(Uganjke zastavic v prihodnjem listu.)

Nekaj za kratek čas.

A. Koliko perstov imaš na obeh rokah?

B. Kakor vsak človek, imam jih tudi jaz deset.

A. Motiš se prijatelj! Le položi svoji roki tukaj-le na mizo; štela bova perste, da vidiva, ali jih nimaš znabiti več nego deset.

B. To ni mogoče!

A. Da, da, gotovo jih imaš enajst. Le štej za menoj: ta je deseti perst, ta deveti, ta osmi, ta 7mi, ta 6ti; na drugej roki pa imaš 5 perstov; torej jih res imaš vseh skupaj 11, kajti 6 in 5 je že od nek-daj bilo 11. Mar še ne verjameš, da imaš enajst perstov in da ti je kar čez noč nov perst izrasel.

B. Hm, hm, — čudno! deseti, deveti, 8mi, 7mi, 6ti perst in na drugej roki 5 perstov jih je zares enajst. To umetnost pa moram koj jutri svojim tovarišem pokazati, da vidijo, da znam res več kot hruške peč. J. P.

Rebusa s čerkami.

(Priobčil J. P.)

I.

rrrrr j A k k k tajil | rat.
gos

II.
Č I o
d d d d d d d
n i s
e e e
A K
M ali t t n i
• z f o s a

(Rešitev in imena reševalcev v prihodnjem listu.)

Rešitev skakalnice in uganjke zastavic v 10. listu „Verteca.“

Rešitev skakalnice:

V deželi Korotana,
Kranjca ino Štajerca,
Med Goričani, Primorci,
Sem Slovenka jaz doma.
Tam, kjer bistra Sava teče,
Kjer med hribi vije se,
Tam kjer kalna Drava dere,
Slavske deklice živé.
Podgorjanski.

Prav so jo rešili: G. Jan. Kožlin v Biljani; Gospodičini: Mladoljuba Gorenška v Ljub. in Matilda Tomšič v Trebnjem.

Uganjke zastavic:

1) Blik. 2) Voznik. 3) Čerko t.

Listnica. Gospodičina Ml. Gorenška: Vašo skakalnico shranili smo za prihodnje leto, ker letos smo jih priobčili že tako dovolj. — G. Jan. K. v K.: Vaša pesmica je še preveč pomankljiva za natis. Le urite se pridno in pilite, sčasoma se Vam posreči. — J. K. v B.: Vaša marljivost se nam jako dopade, a vendar ni še za natis, kar ste nam poslali.

PROŠNJA. Ker nam še skorej polovica naročnikov ni poslala naročnine za tekoče leto, prosimo prav uljudno vse dotične gosp. naročnike, da svoj dolg poravnajo najpозnejše do konca tekočega meseca, kajti tudi mi moramo poravnati tiskarne in druge stroške, katerih se je že veliko nabralo. Bilo bi pač žalostno, ako bi „Vertec“ zaradi nerednega plačila naročnikov moral nehati z novim letom. Nadejamo se, da se nam naša uljudna prošnja izpolni.

Vredništvo in založništvo.

Današnjemu listu je pridjana muzikalna priloga

Vesela pevka.

Prav veselo.

Sostavil Andrej Vavken.

Petje.

f *p* *f*

Sem deklica mlada, ve-sela, Sem pravo slovinško deklo, kot

Glasovnik

p *f*

slavček veselo bi pela, Dab'italič v' mevalo-se. Za kaj bi neki sladko ne pela? Za-

f *p*

bolj počasi.

kaj bi vesela ne bla? Saj vsa k' daru t'rog mi j'ega čela, Mi sa p'ca gor'nska pu'blja.

f *p*

bolj počasi.

Ko zjutraj danica priplava,
Koj mika me glasno zapét;
In komaj se dan mi zaznava,
Koj tiho začnem žvergolet.
Se vmijem, oblečem, pokrižam,
In angelju varhu zročim —
Se k delu z veseljem približam
Vmes pesmice sladke droblim.

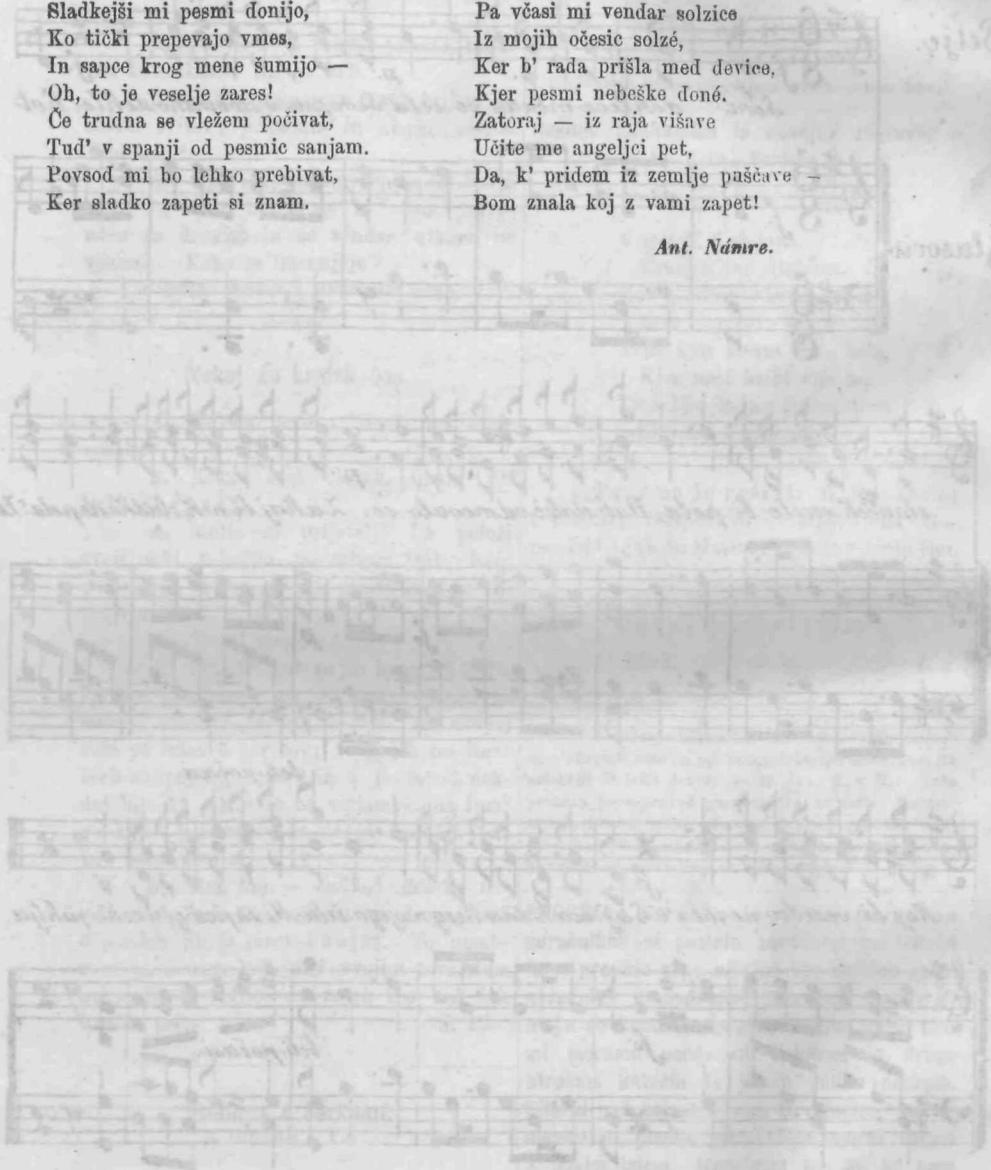
Če mati me kličejo k jedi,
Bolj mika me eno zapét;
Če lačna sedim tud' pri skledi,
Mi petje diši bolj kot jed.
Naj raje od D'vice Marije,
Mi pesmice 'z gerla doné,
Serce od veselja se vije,
Se gibljejo žilice vse

Vesela pevka

Sladkejši mi pesmi donijo,
 Ko tički prepevajo vmes,
 In sapce krog mene šumijo —
 Oh, to je veselje zares!
 Če trudna se vležem počivat,
 Tud' v spanji od pesmic sanjam.
 Povsod mi bo lahko prebivat,
 Ker sladko zapeti si znam.

Pa včasih mi vendar solzice
 Iz mojih očesic solzé,
 Ker b' rada prišla med device,
 Kjer pesmi nebeške doné.
 Zatoraj — iz raja višave
 Učite me angeljci pet,
 Da, k' pridem iz zemlje pašcave —
 Bom znala koj z vami zapet!

Ant. Námre.

Če mati me kliče z jeli
 Hoj, kaj me ona reče:
 Če jani sešim, kaj mi
 Ni pritožba, kaj mi
 Kaj mi od D'vca kaže
 Mi pesmico, kaj mi
 Sveto od veselja so rje
 So rjubej hlice vas

Ko zjutraj hancic prijave
 Kaj miha me kje reče:
 In kaj miha me reče:
 Kaj miha me reče:
 Ne vprašaj, kaj miha
 In kaj miha me reče:
 Ne k' doli v zemlji prišlim
 Vna pesnico sluhu drolim